

DREPT PROCESUAL CIVIL — Speța nr. 1

Autoritatea de lucru judecat, renunțarea la prescripția împlinită și tardivitatea apelului

Punctaj: 10 puncte • Timp recomandat: 1 oră și 30 de minute

Printr-o cerere înregistrată în anul 2022, A l-a chemat în judecată pe B, solicitând obligarea acestuia la plata sumei de 100.000 lei, scadentă în 2018, datorată în temeiul unui contract de împrumut. Prin hotărâre rămasă definitivă în martie 2023, acțiunea a fost respinsă ca prescrisă, instanța reținând, la cererea pârâtului, împlinirea termenului de prescripție de 3 ani.

În ianuarie 2024, B i-a trimis lui A un e-mail semnat electronic, în care a arătat: „Recunosc că îți datorez cei 100.000 lei din împrumutul din 2018 și îți voi plăti eşalonat, începând din vară”. Nicio plată nu a urmat.

În februarie 2025, A a introdus o nouă cerere de chemare în judecată împotriva lui B, pentru aceeași sumă, întemeiată pe același contract, invocând și e-mailul din ianuarie 2024. Prin întâmpinare, B a invocat excepția autorității de lucru judecat, iar în subsidiar excepția prescripției extinctive.

Prima instanță a respins ambele excepții și a admis acțiunea, obligându-l pe B la plata sumei de 100.000 lei. Hotărârea i-a fost comunicată lui B la 1 aprilie 2025, cu mențiunea corectă a căii de atac. B a declarat apel la 5 mai 2025. Instanța de apel, fără a pune în discuție regularitatea căii de atac, a judecat apelul pe fond și a schimbat sentința, respingând acțiunea.

Cerințe:

- 1. Arătați condițiile autorității de lucru judecat și efectele acesteia și analizați, motivat, dacă excepția autorității de lucru judecat a fost corect respinsă în al doilea proces. (3 puncte)**
- 2. Analizați soluția dată excepției prescripției, cu referire la valoarea juridică a e-mailului din ianuarie 2024. (3 puncte)**
- 3. Analizați legalitatea judecării apelului pe fond, cu indicarea termenului de apel, a modului său de calcul și a soluției pe care trebuia să o pronunțe instanța de apel. (2,5 puncte)**
- 4. Indicați calea de atac ce poate fi exercitată împotriva deciziei instanței de apel și motivul de casare incident. (1,5 puncte)**

 STOP — nu citi baremul înainte să fi rezolvat speța pe hârtie. La concurs nu ai barem lângă tine.

BAREM — Drept procesual civil, Speța nr. 1

1. Autoritatea de lucru judecat — 3 p

• condiții: tripla identitate de părți, obiect și cauză între cele două procese (art. 431 alin. (1) C.pr.civ.); efectul negativ — nimeni nu poate fi chemat în judecată de două ori în aceeași calitate, în temeiul aceleiași cauze și pentru același obiect; efectul pozitiv — oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un litigiu ulterior, cu legătură cu soluționarea acestuia (art. 431 alin. (2) C.pr.civ.); autoritatea privește dispozitivul și considerentele care îl sprijină (art. 430 C.pr.civ.); **1,5 p**

• în speță, părțile și obiectul coincid, însă situația juridică dedusă judecății este diferită: primul proces a tranșat exclusiv chestiunea prescripției la acel moment, fără judecata fondului, iar după rămânerea definitivă a hotărârii a intervenit un fapt juridic nou — renunțarea debitorului la prescripția împlinită — care a modificat situația juridică; **1 p**

• prin urmare, cea de-a doua cerere se întemeiază pe o cauză (situație de fapt și de drept) nouă, astfel că excepția autorității de lucru judecat a fost corect respinsă. **0,5 p**

2. Prescripția; valoarea recunoașterii ulterioare împlinirii termenului — 3 p

• după împlinirea termenului, cel în folosul căruia curge prescripția poate renunța la prescripția împlinită (art. 2507 C.civ.); renunțarea poate fi și tacită, dar trebuie să rezulte neîndoielnic (art. 2508 C.civ.); **1 p**

• recunoașterea clară și necondiționată a datoriei, făcută în ianuarie 2024 — deci după împlinirea prescripției și după hotărârea care o constatare —, însoțită de promisiunea de plată, valorează renunțare tacită neîndoielnică la prescripția împlinită; **1 p**

• efectul renunțării: începe să curgă o nouă prescripție de același fel (art. 2510 C.civ.), astfel că, la data introducerii celei de-a doua cereri (februarie 2025), dreptul la acțiune nu era prescris — excepția prescripției a fost corect respinsă. **1 p**

3. Tardivitatea apelului — 2,5 p

• termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii (art. 468 alin. (1) C.pr.civ.) și se calculează pe zile libere: nu intră în calcul nici ziua comunicării, nici ziua împlinirii (art. 181 alin. (1) pct. 2 C.pr.civ.); comunicarea fiind făcută la 1 aprilie 2025, termenul s-a împlinit la 2 mai 2025 (cu eventuala prelungire la prima **1 p**

zi lucrătoare — art. 181 alin. (2) C.pr.civ.), astfel că apelul declarat la 5 mai 2025 este tardiv;

• neexercitarea apelului în termen atrage decăderea (art. 185 alin. (1) C.pr.civ.), iar termenul de apel este un termen legal imperativ, a cărui nerespectare poate fi invocată și din oficiu; **0,75 p**

• instanța de apel nu putea judeca apelul pe fond: trebuia să pună în discuție tardivitatea și să respingă apelul ca tardiv formulat, hotărârea primei instanțe rămânând astfel definitivă. **0,75 p**

4. Calea de atac împotriva deciziei din apel — 1,5 p

• decizia instanței de apel poate fi atacată cu recurs, în termen de 30 de zile de la comunicare (art. 485 C.pr.civ.), la instanța ierarhic superioară; **0,75 p**

• motivul de casare incident: hotărârea a fost dată cu încălcarea regulilor de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității (art. 488 alin. (1) pct. 5 C.pr.civ.) — judecarea unui apel tardiv echivalează cu nesocotirea puterii lucrului judecat al hotărârii primei instanțe, putând fi invocat și motivul prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 7 C.pr.civ. **0,75 p**

Total: 10 puncte. Orice formulare care exprimă aceeași idee se punctează.